

การสำรวจข้อมูล
ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งวี่
ตำบลแก้งวี่ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

บทนำ

ครุภูมิปัญญาไทยหรือที่ยกย่องกันว่าปราชญ์ชาวบ้าน มีความหลากหลาย มากมาย ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน ซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ ค้นคว้า ทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบ ความถูกต้องแล้วคิดสรรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิต แก่แผ่นดิน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสาน ทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้น ประสบการณ์ความคิดและวิถีการ ดำรงชีวิตของครุภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน ซึ่งงานสวัสดิการสังคม มีภารกิจด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขอแนะนำครุภูมิปัญญา ไทยหรือปราชญ์ ที่น่าสนใจและเรียนรู้วิถีชีวิต/การปฏิบัติงานในตำบลอน

องค์การบริหารส่วนตำบลอน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำฐานข้อมูล ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านไว้ เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู เกียรติและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ ชาวบ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลอนขึ้น โดยหวังว่าจะเป็น ประโยชน์ไม่มากนัก

กองการศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจิว

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมี ผู้ให้คำกัตความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้างทั้งลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิต ในท้องถิ่นอย่างสมสมัยกรวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้อุบายหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหาการจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตน บัวสนธิ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการที่คนของบุคคลที่มีต่อตนเองต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการที่คนดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิสิฐู นาครำไพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่า การจะใช้ชีวิตอยู่อย่างเย็นและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรับปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับ ยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิต และสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจาก ช้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าว่าวัตรธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับเปลี่ยนแปลงจนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา แก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในด้านบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา เชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ข้อมูลด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งัว อำเภอพหล จังหวัดขอนแก่น

ตำบลแก้งัว ส่วนใหญ่ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ และศาสนสถานที่สำคัญ ดังนี้
วัด ๖ แห่ง ,สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง, ศูนย์ปฏิบัติธรรม ๑ แห่ง

๑. วัดสระแก้ว หมู่ที่ ๑ บ้านแก้งัว
๒. วัดชัยมงคล หมู่ที่ ๓ บ้านหนองม่วงใหญ่
๓. วัดป่ามณีฆิมาวาส หมู่ที่ ๔ บ้านคิมชาติ
๔. วัดโสภาราม หมู่ที่ ๖ บ้านโนนสะอาด
๕. วัดป่าสัมพันธวงษ์ หมู่ที่ ๘ บ้านหนองผง
๖. วัดศรีสุธรรมวาราราม หมู่ที่ ๑๐ บ้านชัยพัฒนา
๗. สำนักสงฆ์ บ้านแก้งัว-หนองบัว
๘. ศูนย์ปฏิบัติธรรมหลวงปู่เทพ โลกอุดร

สถานที่ต่าง ๆ ที่กล่าวมาเป็นสถานที่สำคัญและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในตำบลแก้งัว

ตำบลแก้งัวได้ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น ตามฮีตสิบสอง หรือเหมือนกับศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นทางภาคอีสานทั่วไป

ฮีตสิบสอง มาจากคำสองคำ คือ ฮีต และ สิบสอง ฮีต มาจากคำว่า จาริต ซึ่งหมายถึง ความประพฤติ
ธรรมนิยม ประเพณี ความประพฤติที่ดี และ สิบสอง มาจากคำว่า สิบสองเดือน ดังนั้นคำว่า ฮีตสิบสอง หมายถึง
ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

ฮีตแต่ละอย่างกำหนดให้ปฏิบัติในแต่ละเดือนครบทั้ง ๑๒ เดือน เดือนใดมีจาริตประเพณีอะไร
ประจำเดือน นักปราชญ์โบราณได้วางฮีต ๑๒ ไว้ ซึ่งทั้งฮีต ๑๒ นี้ ตำบลแก้งัวได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- เดือนอ้าย หรือ เดือน ๑ - บุญเข้ากรรม
- เดือนยี่ หรือ เดือน ๒ - บุญคูณลาน
- เดือนสาม - บุญข้าวจี
- เดือนสี่ - บุญพระเวส
- เดือนห้า - บุญสงกรานต์
- เดือนหก - บุญบั้งไฟ
- เดือนเจ็ด - บุญข้าสะ หรือบุญเบิกบ้าน
- เดือนแปด - บุญเข้าพรรษา
- เดือนเก้า - บุญข้าวประดับดิน
- เดือนสิบ - บุญข้าวสาก
- เดือนสิบเอ็ด - บุญออกพรรษา
- เดือนสิบสอง - บุญกฐิน และประเพณีลอยกระทง

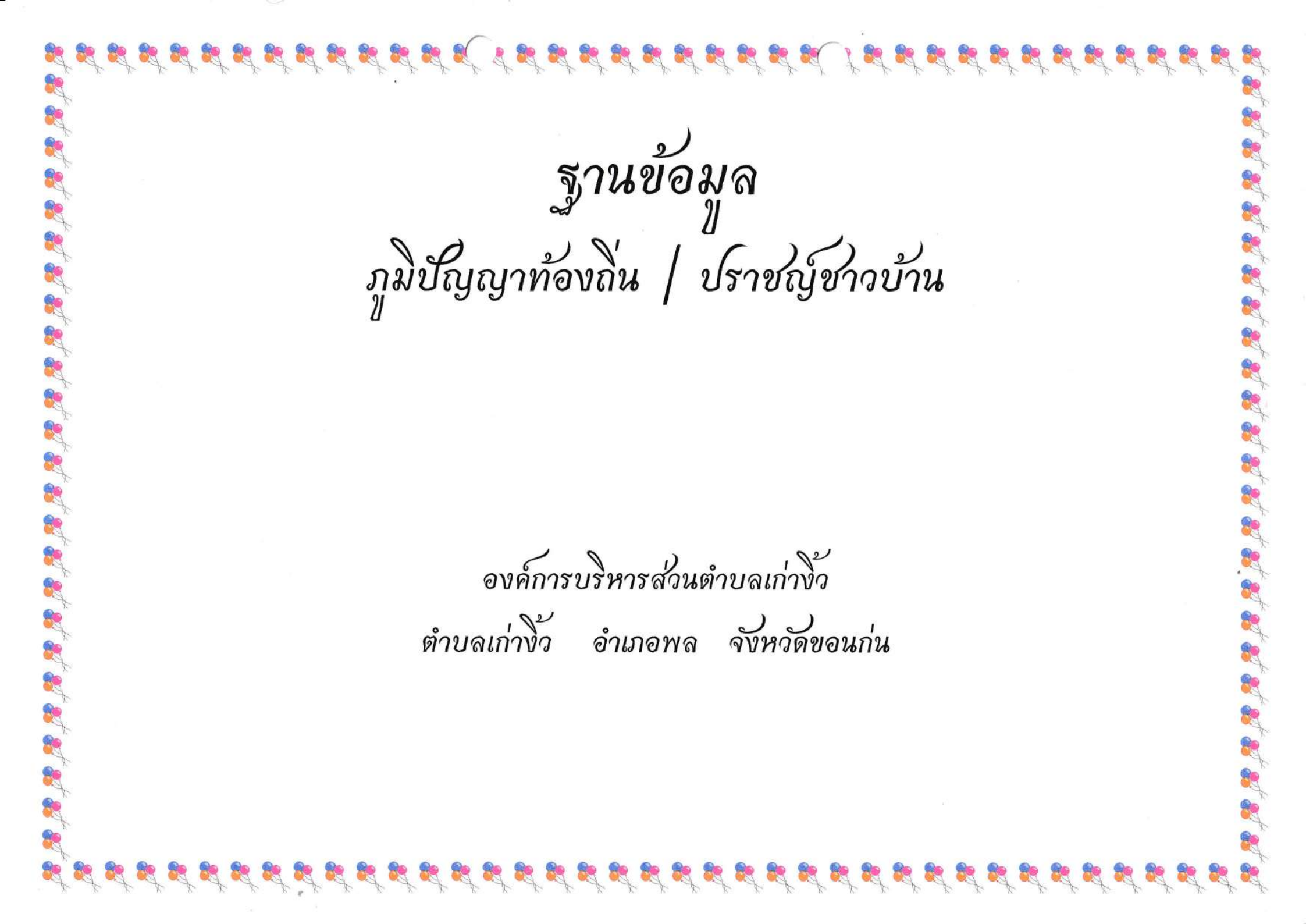
และคลองสิบสี่ ก็เป็นอีกหนึ่งอย่างที่ตำบลแก้งัวได้ดำเนินไปคู่กับฮีตสิบสอง

คลองสิบลี บางทีเขียนหรือออกเสียงเป็น คองสิบลี เป็นคำและข้อปฏิบัติคู่กับฮีดสิบลอง คลองสิบลีหรือคองสิบลี มาจากคำสองคำ คือ คองหรือคอง มาจาก ครรลอง ซึ่งหมายถึง ธรรมเนียมประเพณี ทางหรือแนวทาง และ ลีบลี หมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางปฏิบัติ ๑๔ ข้อ ดังนั้นคำว่า คลองสิบลี จึงหมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางที่ประชาชนทุกระดับ นับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ ข้าราชการ ผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง และคนธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติ ๑๔ ข้อ คลองสิบลีอาจสรุปได้ ๒ ส่วน คือ สำหรับพระมหากษัตริย์และผู้ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ และสำหรับบุคคลธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนอยู่กันด้วยความสงบและเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยยึดข้อปฏิบัติทางศาสนาเป็นหลัก

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคือ การทอผ้าไหม ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านจะมีการรวมกลุ่มและจัดทำโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการย้อมไหมให้เป็นสีต่าง ๆ และทอเป็นลายผ้าต่าง ๆ กัน

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูล

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / วิชาชีพชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งไคว
ตำบลแก่งไคว อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่					โทรศัพท์	ประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม	ชื่อข้อมูล	หมายเหตุ
		บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				
2	นายบุญเรือง แคนหนอง	29	8	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		บุคคลสำคัญทางศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน	พิธีกรในงานต่างๆ	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเป็น พิธีกรในงานพิธีต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และ เป็นผู้รอบรู้ในเรื่องพิธีการ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
2	นางบัวเรียน นาจวง	53	8	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม ออกแบบ ลายไหม	เป็นผู้ออกแบบลายไหมเอง และสามารถ ทอผ้าไหมได้สวยงาม
3	นางสมพาน มหาบุญ	17	6	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม ออกแบบ ลายไหม	เป็นผู้ออกแบบลายไหมเอง และสามารถ ทอผ้าไหมได้สวยงาม
4	นางเสาว์ ร้อยดี	31	6	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอเสื่อ	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทอ เสื่อจากต้นกก และต้นฟือ และมีการ ออกแบบลายใหม่ๆ เสมอ ๆ
5	นางสง่า พานพล	53	6	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม ออกแบบ ลายไหม	เป็นผู้ออกแบบลายไหมเอง และสามารถ ทอผ้าไหมได้สวยงาม
6	นางทองนาค มหาบุญ	3	6	เก้าอี้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม ออกแบบ ลายไหม	เป็นผู้ออกแบบลายไหมเอง และสามารถ ทอผ้าไหมได้สวยงาม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่					โทรศัพท์	ประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม	ชื่อข้อมูล	หมายเหตุ
		บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				
7	นายสงค์ บริบูรณ์	5	9	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	จักสาน	เป็นผู้มีความสามารถในการจักสาน กระด้ง ตะกร้า ฯลฯ วัสดุที่ใช้คือไม้ไผ่ และคิดหาวิธีการจักสานใหม่ๆ และใช้ วัสดุหลายๆชนิด พร้อมทั้งจัดตั้งกลุ่มจัก สานขึ้น ให้ผู้คนได้เรียนรู้กัน
8	นายสวัสดิ์ มาตย์นอก	125	11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น	08-7490-3530	บุคคลสำคัญทางศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน	พิธีกรในงานต่างๆ	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเป็น พิธีกรในงานพิธีต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และ เป็นผู้รอบรู้ในเรื่องพิธีการ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
9	นางจันทิ หิรัญ	212	11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	กล้วยฉาบ อบเนย	เป็นกลุ่มแปรรูปกล้วยฉาบและอบเนย หาวิธีการใหม่ๆ และเน้นขายให้กับร้าน ค้าชุมชน
10	นางดวงจันทร์ กุลมีสี	105	11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น	08-0308-6434	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ปลูกผักปลอดสารพิษ	เป็นผู้จัดตั้งกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ โดยจะนำไปจำหน่ายที่ตลาดผักปลอด สารพิษ โดยจะหาวิธีการผลิตผักปลอด สารพิษเสมอ
11	นางสมัย บุษผามาลา	138	11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ตัดเย็บผ้าฝ้าย ผ้าไหม และ แปรรูป	เป็นผู้ก่อตั้งกลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม และ แปรรูปเสื้อผ้าสำเร็จ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่					โทรศัพท์	ประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม	ชื่อข้อมูล	หมายเหตุ
		บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				
12	นางทองปน มาตย์นอก	125	11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม เลี้ยงหม่อน	เป็นผู้เลี้ยงหม่อน ไหมเอง และทอไหมเอง
13	นางสุกัญญา พาจวง		11	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	กลุ่มแปรรูปอาหาร	เป็นกลุ่มแปรรูปอาหาร
14	นางบัวลี จันทรสุข		4	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม เลี้ยงหม่อน	เป็นผู้เลี้ยงหม่อน ไหมเอง และทอไหมเอง
15	นายบุญโฮม แพงคำแหง		4	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	จักสานกระดิ่ง	เป็นผู้คิดค้นสูตรการจักสานกระดิ่งเอง
16	นายกองศิลป์ ลาแสง	110	10	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	นักประดิษฐ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ปุ๋ยชีวภาพ	ผู้รอบรู้ทางประดิษฐ์คิดค้นเรื่องเครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือน ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ น้ำหมักสารไล่แมลง
17	นายทองสา ศรีจุลลา	180	10	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	นักประดิษฐ์	เป็นผู้คิดค้นการทำบายศรี และลวดลายจักสาน
18	นางลำไย อู่สาย	109	10	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	ออกแบบลวดลาย ผ้าไหม ลายใหม่ๆ	เป็นผู้คิดค้นออกแบบลายไหมเอง หา ลวดลายใหม่ๆ นำสมัย อยู่เสมอ
19	นายประยูร ลาแสง	10	10	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		นักเขียนนักประพันธ์	นักเขียนนักประพันธ์	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเขียนการประพันธ์ บทกลอนสอนลูกหลาน ผญา ทั้งแบบภาษาอีสาน ประพันธ์บทกลอนในพิธีการ
20	นายสุณี ยูพิน	161	10	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		เครือข่ายทางวัฒนธรรม	เครือข่ายทาง วัฒนธรรม	เป็นผู้ริเริ่มเครือข่ายทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่					โทรศัพท์	ประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม	ชื่อข้อมูล	หมายเหตุ
		บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				
21	นางสุพิน นาซิน	9	3	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ทอผ้าไหม เลี้ยงหม่อน	เป็นผู้เลี้ยงหม่อน ไหมเอง และทอไหมเอง สร้างรายได้ประมาณเดือนละ 2,000 บาท
22	นายปรีชา บัวกลาง	14	7	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	ชำนาญการใช้ สมุนไพร	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้สมุนไพรรักษาโรคต่างๆ
23	นายธนากรักษ์ เกาพาน	126	7	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ศิลปินทางวัฒนธรรม	ดนตรีพื้นบ้าน	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีพื้นบ้านหลายชนิด
24	นางลัด มงคล	40	7	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	นวดแผนไทย รักษาโรค	เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการนวดเพื่อรักษาเส้นตึง กดจุด
25	นางมะลิวัลย์ หาญชนะ	29	7	แก้งิ้ว	พล	ขอนแก่น		บุคคลสำคัญทางวัฒนธรรม	แบบอย่างที่ดี	เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนในด้านทั่วไป